

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 92/11

Luksemburg, 15 września 2011 r.

Wyrok w sprawach połączonych C-483/09 i C-1/10
Gueye i Salmerón Sánchez

Prawo Unii nie stoi na przeszkodzie temu, by we wszystkich sprawach dotyczących przemocy domowej był stosowany obligatoryjny zakaz zbliżania się, nawet jeżeli ofiara zamierza ponownie wspólnie zamieszkać ze sprawcą przemocy

Taki środek prawnokarnej ochrony przed aktami przemocy domowej ma na celu ochronę nie tylko interesów ofiary, ale także szerszej rozumianych interesów społeczeństwa

W wypadkach znęcania w środowisku rodzinnym sądy hiszpańskie mają obowiązek wymierzania kar i – we wszystkich wypadkach oraz obligatoryjnie – środka karnego zakazującego sprawcy przemocy przebywania w pobliżu ofiary. Ten zakaz zbliżania się, o określonym minimalnym wymiarze, ma służyć ochronie ofiary. Niestosowanie się do tego środka samo w sobie stanowi przestępstwo.

M. Gueye i V. Salmerón Sánchez zostali skazani za znęcanie się nad swoimi towarzyszками życia. Wśród wymierzonych kar znalazł się również zakaz zbliżania się do ofiary i kontaktowania się z nią przez, odpowiednio, okres 17 i 16 miesięcy. Wkrótce po skazaniu M. Gueye i V. Salmerón Sánchez powrócili do wspólnego pożycia ze swoimi partnerkami i to na życzenie tych ostatnich. Z powodu niezastosowania się do orzeczonego wobec nich zakazu zostali aresztowani i skazani. Obaj odwołali się od wyroku skazującego do Audiencia Provincial de Tarragona (sąd Prowincji Tarragona, Hiszpania). Wspierani przez swoje towarzyszki, obaj skazani podnosili, że powrót do wspólnego pożycia, na który ich partnerki swobodnie wyraziły zgodę, nie wyczerpuje znamion występkę niestosowania się do środka karnego w postaci zakazu zbliżania się.

W tych okolicznościach Audiencia Provincial de Tarragona pragnie ustalić, czy decyzja ramowa w sprawie pozycji ofiar w postępowaniu karnym¹ stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które w wypadkach znęcania się w środowisku rodzinnym zobowiązuje sąd do orzeczenia wobec sprawcy, obligatoryjnie, zakazu zbliżania się do ofiary, nawet jeżeli ona sama nie zgadza się na zastosowanie takiego środka i pragnie kontynuować swój związek ze sprawcą.

W dzisiejszym wyroku Trybunał wskazał, że decyzja ramowa nie zawiera żadnego przepisu dotyczącego rodzaju kar i ich wymiaru, jakie państwa członkowskie powinny zawrzeć w swoich ustawodawstwach w celu karania przestępstw. **Decyzja ramowa służy** bowiem **zagwarantowaniu, by ofiara mogła w rzeczywisty i odpowiedni sposób wziąć udział w postępowaniu karnym** i przyznaje jej w tym celu określone uprawnienia proceduralne (w szczególności prawo do bycia wysłuchaną i do przedstawienia dowodów). **W świetle tego celu** Trybunał stwierdził, że **decyzja ramowa nie powoduje, by obligatoryjny zakaz zbliżania się, taki jak ten, którego dotyczy sprawa przed sądem krajowym, nie mógł zostać orzeczony wbrew opinii ofiary.**

Następnie Trybunał zbadał **zakres prawa ofiary do bycia wysłuchaną, uznanego w decyzji ramowej i jego wpływ na karę, jaka powinna zostać wymierzona sprawcy przestępstwa.**

W tej kwestii Trybunał zaznaczył, że choć prawo do bycia wysłuchaną powinno umożliwiać ofierze nie tylko obiektywne opisanie przebiegu zdarzeń, ale także przedstawienie własnego punktu

¹ Decyzja ramowa Rady 2001/220/WSiSW z dnia 15 marca 2001 r. w sprawie pozycji ofiar w postępowaniu karnym (Dz.U L 82, s. 1, wyd. spec. w jęz. polskim rozdz. 19, t. 3, s. 104).

widzenia, to jednak to prawo procesowe nie implikuje przyznania jej prawa dotyczącego wyboru rodzaju kar, jakie grożą sprawcom czynów na podstawie przepisów krajowego prawa karnego ani wymiaru tych kar. Prawnokarna ochrona przed aktami przemocy domowej, którą państwo członkowskie zapewnia, wykonując swe uprawnienia represyjne, ma bowiem na celu nie tylko ochronę interesów ofiary, tak jak ona sama je postrzega, lecz również innych, bardziej ogólnych interesów społeczeństwa. Tym samym Trybunał stwierdził, że prawo ofiary do bycia wysłuchaną, uznane w decyzji ramowej, nie stoi na przeszkodzie temu, by ustawodawca krajowy wprowadził – zwłaszcza wtedy, gdy powinny zostać uwzględnione również inne interesy, niż tylko ofiary – kary obowiązkowe o określonym minimalnym wymiarze.

W tym stanie rzeczy Trybunał stwierdził, że decyzja ramowa nie stoi na przeszkodzie temu, by obowiązkowy zakaz zbliżania się o określonym minimalnym wymiarze, przewidziany w prawie karnym państwa członkowskiego, był orzekany wobec sprawców przemocy w rodzinie, nawet jeżeli ofiary tej przemocy nie zgadzają się na zastosowanie takiego środka.

Trybunał podkreślił również, że decyzja ramowa pozwala państwom członkowskim, mając na względzie szczególną kategorię przestępstw popełnionych w rodzinie, wykluczyć możliwość korzystania z mediacji we wszystkich postępowaniach karnych dotyczących takich przestępstw.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Kontakt prasowy: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106